

HANDLEIDING | VOORBEREIDING

VOOR BEZOEK AAN VOORSTELLING

LAURA H.

Binnenkort bezoek je met jouw klas de voorstelling *Laura H.* Deze voorstelling is geschikt voor leerlingen van 16 jaar en ouder en gebaseerd op het boek *Laura H.* (2018), geschreven door de Nederlandse journalist Thomas Rueb. *Laura H.* is gebaseerd op het verhaal dat de toen 22-jarige Laura over haar leven heeft verteld: het is waargebeurd.

Omdat dit verhaal echt is gebeurd is het belangrijk dat de scholieren hier van te voren wat achtergrondinformatie over krijgen. Als zij de context van de voorstelling beter begrijpen, met name dat de voorstelling gaat over echte mensen, zal de voorstelling ook meer indruk maken.

// VOORDAT JE DE VOORSTELLING BEZOEKT

1. Bespreek in de klas de **globale maatschappelijke en politieke context** met de leerlingen.
1. Bekijk in de klas de docu ‘Geloof je haar?’ die Omroep Gelderland maakte. (kijktijd 30 minuten). https://www.youtube.com/watch?v=1vZ_mmFDp80
1. Wijs de leerlingen op deze website. Op de pagina over de voorstelling Laura H. staan foto’s filmpjes, achtergrondinfo en nieuwsartikelen. www.oostpool.nl/voorstellingen/laura-h

// IN HET THEATER

In de zaal verwachten we dat leerlingen rekening houden met de overige bezoekers. We vragen de begeleidende docenten hierop toe te zien.

Iedereen houdt zich aan **DE THEATERCODE** :

- Een theatervoorstelling is live. Dat betekent dat de acteurs en de andere bezoekers jou kunnen horen praten. Houd daar dus rekening mee.
- Zet tijdens de voorstelling je telefoon uit of op de vliegtuigstand. Na de voorstelling zet je je telefoon weer aan. Zo worden de acteurs, de andere bezoekers en jijzelf niet gestoord door binnenkomende berichten.
- Ga na de voorstelling pas in gesprek met je klasgenoten als je iets niet begrijpt of wilt bespreken.

// NA DE VOORSTELLING

Om na te praten met leerlingen over de voorstelling is een gesprekshandleiding beschikbaar.

Globale maatschappelijke en politieke context

Let op: deze schets heeft als doel een globaal inzicht te bieden en gaat aan veel (belangrijke) details en gebeurtenissen voorbij.

- **IS** (Islamitische Staat, voorheen ISIS: Islamitische Staat in Irak en Syrië). IS bestaat uit een groep van **jihadi** en **salafisten**.
- **Jihadi** is een groep met een radicale interpretatie binnen de islam die met geweld of gewapende strijd een bepaalde versie van de islam aan de samenleving opleggen.
- **Salafisten** behoren tot een fundamentalistische soennitische stroming (**soennisme** is de stroming binnen de islam met de meeste aanhangers) die streeft naar een islamitische staat die geleid wordt door soennitische Arabieren uit Irak en Syrië.
- In 2014 roept kalief Abu Bakr al-Baghdadi, leider van de islamitische terreurbeweging IS, het **kalifaat** uit. Een kalifaat is een islamitisch rijk onder leiding van een kalief, oftewel een 'opvolger' van de profeet Mohammed. Met het kalifaat geeft IS géén erkenning aan de landsgrenzen van Irak en Syrië en vestigt in dit gebied een eigen radicale staat (dé staat van de islam, zeggen zij).
- IS trok vanuit het kalifaat op tegen de **Koerden**, **Yezidi** en christenen. Koerden zijn een volk zonder eigen staat; Koerdistan ligt sinds 1918 verdeeld over Turkije, Iran, Syrië, Armenië en Irak. De **Yezidi** is een kleinere groep in Koerdistan die een eigen geloof hebben, het Jezidisme, en niet geloven in de Islam.
- IS werd gesteund door moslimjongeren uit westerse landen. Via videoboodschappen riep IS jongeren op om naar Syrië te gaan en mee te vechten. Daarnaast werden moslims wereldwijd opgeroepen om terroristische aanslagen te plegen in naam van de profeet Mohammed.
- Yezidi's en christenen werden door IS gemarteld en vermoord en moesten voor het merendeel de bergen in vluchten, waar ze zonder eten kwamen te zitten. Ook werden vrouwen en meisjes verkracht.
- Zeer jonge jongens werden verplicht om mee te vechten in de strijd.
- In maart 2019 werd door de Syrische Democratische Strijdkrachten de 'totale overwinning' op IS uitgeroepen, wat de verdwijning van het kalifaat betekende.
- In Irak en Syrië zijn sinds 2014 miljoenen mensen hun woonplaats ontvlucht door IS. Een percentage daarvan is naar Europa gevlucht.

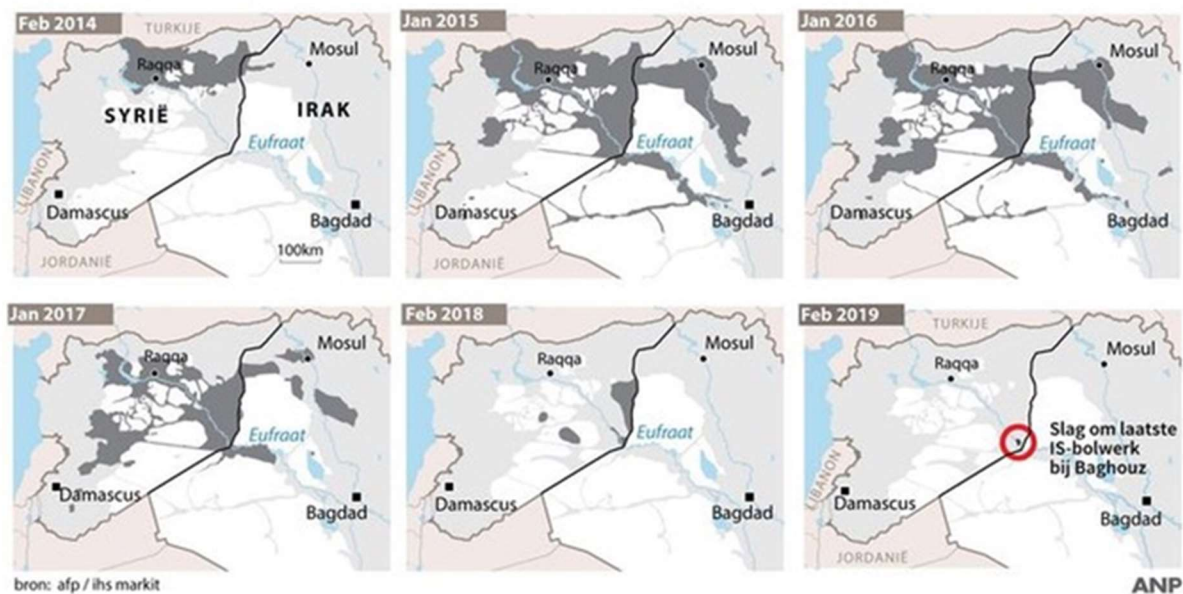
// ISLAM VS. EXTREMISME

De strijders van IS hangen een extreme vorm van de islam aan. Volgens IS moesten alle moslims wereldwijd de nieuwe kalief erkennen, een aanspraak die door vooraanstaande islamitische geleerden wereldwijd met klem werd tegengesproken. Volgens islamitische leiders kan een extremistische organisatie geen kalifaat leiden en schendt IS de islamitische wet.

Opkomst en ondergang van IS

■ Onder controle IS ■ Andere groepen □ Dunbevolkt gebied

Vanaf eind 2013 wist Islamitische Staat (IS) in korte tijd een groot gebied te veroveren in het noorden van Syrië en later in het noordwesten van Irak. In 2019 is daar niets meer van over.

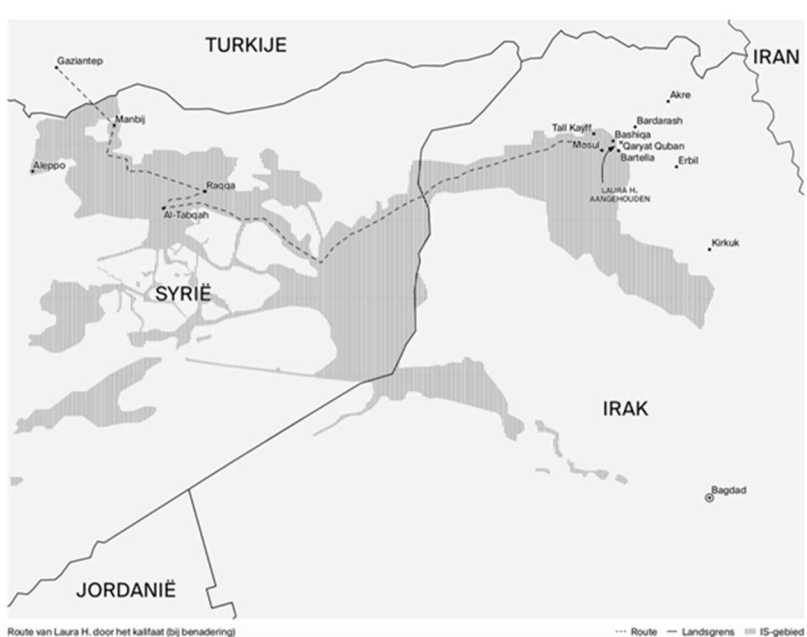
// NEDERLANDSE RECHTSSYSTEEM // VROUWEN UIT HET KALIFAAT

- Op 13 november 2017 wordt Laura H. als eerste vrouwelijke Syriëganger in Nederland veroordeeld. Hiervoor waren in Nederland alleen nog mannelijke Syriëgangers veroordeeld. Sindsdien werd het uitgangspunt in Nederland dat wie terugkeert uit IS-gebied, zich voor de rechter moet verantwoorden.
- Hoewel vrouwen vaak niet actief hebben deelgenomen aan de oorlog zijn inmiddels meerdere vrouwelijke Syriëgangers veroordeeld op basis van het feit dat zij zorgdroegen voor het gezin, en zo faciliteerden dat hun man deel kon nemen in de strijd.
- Na de overwinning op IS in 2019 oordeelde de Nederlandse rechtbank dat Nederland een inspanningsverplichting had om Nederlandse kinderen vanuit Koerdische opvangkampen in Noord-Syrië terug naar Nederland te krijgen, maar dat dit niet voor IS-vrouwen gold. De overheid kan deze vrouwen daarmee het recht op gezinshereniging ontzeggen op grond van bescherming van de nationale veiligheid. Dit jaar onderstreepte de Nederlandse politiek het standpunt dat vrouwen uit het

voormalige kalifaat zich moeten melden bij een Nederlandse ambassade of consulaat in Turkije of Irak om Nederlandse hulp te kunnen krijgen voor terugkeer naar Nederland. Nederland werkt niet mee aan rechtstreekse terugkeer van IS-vrouwen uit Syrië. Direct na terugkeer worden de vrouwen opgesloten en berecht, omdat ze zich hebben aangesloten bij een terroristische groepering.

// TIJDLIJN

- Voorjaar 2011 | Uitbraak Syrische burgeroorlog (uitbreiding werkterrein IS naar Syrië vanuit Irak).
- September 2013 | Ontmoeting/trouwen Laura H. en Ibrahim.
- Juni 2014 | Het kalifaat wordt uitgeroepen door Abu Bakr al-Baghdadi.
- Augustus 2014 | VS start luchtaanvallen tegen IS.
- September 2015 | Laura en Ibrahim reizen met hun kinderen naar het kalifaat.
- Juli 2016 | Laura vlucht met haar twee kinderen uit het kalifaat en wordt vastgezet op de Extra Beveiligde Inrichting (EBI) in Vught (Nederlands zwaarst beveiligde inrichting).
- November 2017 | Laura H. wordt veroordeeld.
- November 2018 | Het boek *Laura H.* van Thomas Rueb wordt uitgebracht.
- Maart 2019 | De Syrische Democratische Strijdkrachten roepen de 'totale overwinning' op IS uit (verdwijning van het kalifaat). IS-vrouwen en kinderen worden opgevangen in Koerdische opvangkampen in Noord-Syrië.

// OVER DE VOORSTELLING

De voorstelling *Laura H.* is gebaseerd op het boek *Laura H.* van de **Nederlandse journalist Thomas Rueb**. Hij schreef dit boek in 2018 op basis van journalistiek onderzoek naar het verhaal van Laura H. Laura H. keerde in 2016 terug uit het kalifaat, waarna zij verdacht werd van deelname aan een terroristische organisatie (IS) in Syrië en/of Irak en voorbereiding voor het plegen van terroristische misdrijven. Ze kon hiervoor 15 jaar gevangenisstraf krijgen. Laura H. is destijds veel in het nieuws geweest. Veel mensen geloofden haar niet.

Thomas Rueb heeft Laura meer dan 150 uur geïnterviewd, met betrokkenen gesproken, alle dossiers over het onderzoek gelezen en is afgereisd naar Irak om het verhaal van Laura te checken op onwaarheden. In 2017 is Laura H. veroordeeld. Ze kreeg 2 jaar gevangenisstraf waarvan één voorwaardelijk.

- **De voorstelling wordt gespeeld door twee acteurs.** De twee belangrijkste personages in het toneelstuk zijn Laura en Thomas (de schrijver van het boek). De acteur die Thomas speelt, speelt in de voorstelling ook kort andere personages. Waaronder Ibrahim; de man van Laura.
- De voorstelling gaat over **echte mensen**, die nog steeds bestaan en ook naar de voorstelling (kunnen) komen kijken. Het is tijdens het maken van de voorstelling daarom extra belangrijk geweest om secuur om te gaan met het volgen van wat er in het boek staat. Wanneer het verhaal zomaar aangepast zou worden, zou dat effect hebben op het leven van echte mensen.
- **Het boek *Laura H.* staat op de officiële leeslijst.**

HANDLEIDING | NABESPREKING

VOORSTELLING *LAURA H.*

NA DE VOORSTELLING

Je hebt met de klas de voorstelling *Laura H.* gezien van Toneelgroep Oostpool. In de voorstelling komen verschillende onderwerpen voor welke je met de leerlingen zeker wilt bespreken.

Je kunt dit gesprek begeleiden door onderstaande vragen te stellen. Benadruk dat er **geen foute antwoorden** mogelijk zijn. Het doel is de leerlingen te laten nadenken over de voorstelling en hun gedachten, gevoelens en mening hierover met elkaar te bespreken.

Leerlingen geven niet altijd hun mening, zeker niet wanneer het gaat om persoonlijke gevoelens of gedachten. Om het antwoorden makkelijker te maken zijn de vragen verdeeld in drie delen: 'verhaal', 'personages' en 'jezelf', zo worden de vragen steeds persoonlijker.

Je kan als docent zelf het beste inschatten welke gedeelten van het nagesprek je klassikaal, in kleine groepen of in duo's wil doen.

1 // OVER HET VERHAAL

- Welke situaties zijn je het meest bijgebleven? Waarom?
- Wat dacht je/hoe voelde het toen dat gebeurde?
- Dit verhaal is in het echt gebeurd. Hoe is dat voor jou als je daar over nadenkt?

2 // OVER DE PERSONAGES

- Wat voor personages heb je gezien?
- Welk personage had jouw meeste aandacht? Waarom?
- Wat vind je bijzonder aan diegene?
- Wat zou je nog willen weten over een van de personages?

3 // OVER JEZELF

- Welke mening had je over vrouwen die terugkeren uit het kalifaat voordat je de voorstelling zag?
- Hoe sta jij daar nu tegenover?
- Geloof jij dat Laura de waarheid heeft verteld?
- Met welk personage was jij het vaak eens?
- Wat zou je anders doen dan diegene? Helemaal aan het einde van de voorstelling zegt Laura tegen Thomas dat hij haar heeft 'opgevangen'. Wat denk je dat ze daarmee bedoelt?